

به نام خدا

تاریخچه فوتبال در ایران

فهرست

۱. تاریخچه ی فوتبال در ایران

۲. تیم ملی ایران از ابتدا تا سال ۱۳۲۶

۳. تاریخچه ی فوتبال

۴. تیم ملی فوتبال ایران

۵. جام جهانی ۱۹۷۸ آرژانتین

۶. جام جهانی ۲۰۰۲ کره و آرژانتین

۷. جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان

۸. دوره یابانی

۹. جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی

۱۰. تاریخچه ی فوتبال جهان

۱۲. آغاز تحول

۱۳. استقلال

۱۴. تاریخچه ی پرسپولیس

تاریخچه ی فوتبال در ایران

اگرچه اطلاعاتی در مورد ریشه اصلی و حقیقی این ورزش در دست نیست ولی از مطالب جالب و شخصی در مورد تاریخچه آن اطلاع داریم . فوتبال امروزی به تدریج رشد کرده است ولی گفته می شود که نوعی از آن قبل از حضرت مسیح علیه السلام بازی می شد . در چین نیز نوعی بازی شبیه به فوتبال در ۲۵۰۰ عکس های مصریان نیز نوعی بازی شبیه به فوتبال را نشان می . سال قبل از میلاد مسیح وجود داشت دهد ولی در یونان یک بازی به نام اسپیشکیروز به طرز جالبی به فوتبال امروزی شبیه است . فوتبال در از کشور برزیل شروع شد . این ورزش به وسیله ی چارلز میلر برزیلی که اجداد او انگلیسی 1894 سال بودند به مردم برزیل معرفی شد .

میلیون نفر از 800 در سال ۱۹۷۰ مسابقه ای بین ایتالیا و برزیل برگزار شد . هیچ کس تصور نمی کرد که مردم جهان ناظر بر اجرای مسابقه باشند . امروزه اکثر مردم جهان به فوتبال بیشتر از سایر ورزشها می پردازند . فوتبال مدرن از کشور انگلستان سرچشمه گرفته است . در ابتدا اختلافات عقیده ای بسیاری میان علاقمندان راگی و فوتبال وجود داشت زیرا راگی با دست و فوتبال با پا اجرا می شد . این مسئله در سال ۱۸۶۳ زمانی که طرفداران فوتبال شروع به اجرای این ورزش توسط پاها کردند اتفاق افتاد . گروه دیگر انجمن راگی را تاسیس کردند و بالاخره در سال ۱۸۷۱ این دو رشته ی ورزشی کاملا از یکدیگر جدا شدند . از آن زمان به بعد هر دو رشته پیشرفت های شایانی نموده و طرفداران بسیاری پیدا کردند .

فدراسیون بین المللی فوتبال در سال ۱۹۰۴ بنیان گذاری شد. این فدراسیون وظیفه دارد که به نحوه اجرای مسابقات نظارت داشته باشد. قوانین فوتبال بدون موافقت و تصویب سایر کشورهای عضو فدراسیون تغییر نمی کند. در سال ۱۹۲۰ بازیکنان فوتبال در مسابقات المپیک بلژیک شرکت کردند و در ۱۹۳۰ اولین جام جهانی در کشور اروگوئه برگزار شد

فوتبال در دنیا مقابل چشمان مثل جرقه می ماند. در هر جای دنیا این واژه انگلیسی در زبان های بین المللی به سادگی رسوخ کرده. برای این امر دلیل خوبی است چرا که فوتبال مدرن به وسیله انگلیسی ها اختراع شد. ولی وقتی در آمریکا فوتبال گفته می شود، آمریکائی ها فوتبال خشونت بار آمریکایی را استنباط می کنند. به هر جهت این لغت باعث اشتباه در درک معنای واقعی آن میان آمریکایی ها شده است.

اولین مسابقه خارجی فوتبال با تیم باد کوبه {شوروی} در تهران 1308 در سال برگزار شد که در آن شکست خورد. سال ۱۳۱۲ را به حق می توان {سال پیشرفت تشکیلات ورزش} در مدارس و فوتبال در ایران دانست.

فوتبال اولین بار توسط انگلیسی های مقیم ایران در تهران و ملوانان خارجی در بنادر کشور به راه انداخته شد در سال ۱۹۰۷ {۱۲۸۶} هجری شمسی وزیر مختار انگلیس در ایران به منظور ایجاد حس رقابت در بازیکنان و جنبه رسمی دادن به بازیها يك جام برای فوتبال تهیه کرد و اولین دوره رسمی مسابقه فوتبال در همان سال انجام شد. در بازیهای تیمهای انگلیسی هیچ ایرانی شرکت نداشت. کریم زندی اولین ایرانی بود که در سالهای ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۵ در آن تیمها بازی کرد.

طی سال ۱۲۹۹ ه.ش فوتبال به صورتی پراکنده و کاملا ابتدایی در زمین های حاشیه تهران بازی می شد. در سال ۱۳۰۰ انجمن ترقی و ترویج فوتبال در تهران تاسیس شد و برگزاری مسابقات فوتبال را بر عهده گرفت. اولین بار مدرسه آمریکایی البرز فعلی آموزش فوتبال را به دانش آموزان آغاز کرد.

در سال ۱۳۰۸ اولین مسابقه خارجی فوتبال با تیم باد کوبه {شوروی} در تهران برگزار شد که در آن شکست خورد. سال ۱۳۱۲ را به حق می توان {سال پیشرفت تشکیلات ورزش} در مدارس و فوتبال در ایران دانست.

در سال ۱۳۱۳ {انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی} تشکیل شد تا متصدی باشد. اداره امور تربیت بدنی و ورزش در خارج از مدارس تعداد تیمها در سال ۱۳۱۵ و ۳۶۷ تیم در ۲۹ استان و شهرستان بود که در توجه می. که ۱۵۲ تیم فوتبال وجود داشت قابل 1314 مقایسه با سال باشد.

در سال ۱۳۱۶ حسین صدقیانی پس از بازگشت از اروپا به ایران مسئول آموزش و گسترش فوتبال شد از کارهای صدقیانی تشکیل تیم ملی و از نقاط عطف اعزام آن به افغانستان بود. سال ۱۳۱۸ را میتوان یکی ورزشی بویژه فوتبال در ایران دانست.

ورزشگاه امجدیه در این سال تکمیل شد و به شکلی در آمد که امروز اسفند سال ۱۳۲۵ نخستین فدراسیون فوتبال ایران به 12 وجود دارد. در به عضویت. وجود آمد و سال بعد در ۳۰ دی ماه ۱۳۲۶ این فدراسیون فیفا پذیرفته شد.

تیم ملی ایران از ابتدا تا سال ۱۳۲۶

دوره اول: ۱۳۱۴-۱۳۰۵

اولین تیم ملی فوتبال ایران در سال ۱۳۰۵ به سرپرستی میر مهدی ورزشنده برای سفر به باد کوبه {شوروی} تشکیل شدو برای انجام چند مسابقه به آذر بایجان شوروی سفر کرد. از بازیکنان این تیم که در حقیقت ستارگان فوتبال ایران در سالهای ۱۳۰۵ تا ۱۳۱۴ بودند می توان از خان سردار پل هراند شکوه رضا کلانتری حسین سردار احمد سردار حسین صدقیانی علی امیر اصلانی {معروف به گیوه ای} حسن مفتاح و رضا هدایتی نام برد

دوره دوم: ۱۳۲۰-۱۳۱۴

دوره دوم تشکیل تیم ملی فوتبال از سال ۱۳۱۴ با اشغال نظامی ایران توسط ارتشهای متفقین پایان یافت. در این دوره تیم ملی ایران دومین سفر خارجی خود را به افغانستان انجام داد. این تیم به سرپرستی حسین صدقیانی از بازیکنان باشگاههای معروف تهران همچون طوفان تدین نیک نام و تهران تشکیل شد. مهمترین این بازیکنان عبارت بودند از

مصطفی بهار مست اکبر حیدری عبدالله کوهستانی احمد خطیبی محمد بلور فروشان گلبو ناصر انشا حسن گوشه جعفر اخوان گیلانشاه و عباس فرزندگان

با پیروزی انقلاب اسلامی فوتبال ایران حدود يك دهه در اثر مشکلات ناشی از جنگ دچار رکود نسبی شد اما با پایان جنگ و آغاز عصر سازندگی فوتبال ایران بار دیگر سیر صعودی خود را آغاز کرد و توانست در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه شایسته ترین نماینده قاره آسیا باشد

دوره سوم: ۱۳۳۰-۱۳۲۱

از سال ۱۳۲۱ مقارن با اشغال ایران فوتبال شکل تازه‌ای به خود گرفت. در این دوره تیم ملی ایران در مسابقه منین، میگر، بیک) استفاده میکرد در امجدیه (ای با تیم ارتش انگلستان که از بازیکنان ملی پوش به نامهای مسابقه داد که جهت تماشای آن برای اولین بار بطور رسمی بلیط فروخته شد.

بازیکنان تیم ایران در این دوره که توسط حسین صدقیانی سرپرستی می شدند عبارتند از : مین باشیان، حاجیان، عباس غریب، عزیز فرز انگان، ملك شاهي، عباس تنیده گرو... که سرپرستی تیم ملی ایران را در سه دوره گذشته بعهده داشت.

در سالهای ۱۳۲۷ تا مسابقات فوتبال جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه (۱۳۷۷) فوتبال ایران فراز و نشیب بسیاری را پشت سر گذاشته است مسابقات سراسری {لیگ} در این دوران آغاز شد و از دهه ۱۳۵۰ با عنوان جام تخت جمشید با نظم و انسجام تداوم یافت. با آغاز جام ملتهای آسیا تیم ملی فوتبال ایران در این مسابقه شرکت کرد و در سالهای ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۵ در اوج فوتبال آسیا قرار و دوران طلایی خود را آغاز کرد. تیم ایران در مسابقات مقدماتی جام جهانی ۱۹۷۸ شرکت کرد و برای اولین بار به این دوره از مسابقات راه یافت.

با پیروزی انقلاب اسلامی فوتبال ایران حدود يك دهه در اثر مشکلات ناشی از جنگ دچار رکود نسبی شد اما با پایان جنگ و آغاز عصر سازندگی فوتبال ایران بار دیگر سیر صعودی خود را آغاز کرد و توانست در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه شایسته ترین نماینده قاره آسیا باشد.

تاریخچه فوتبال

در دست نیست ولی از مطالب جالب و شخصی در اگرچه اطلاعاتی در مورد ریشه اصلی و حقیقی این ورزش امروزی به تدریج رشد کرده است ولی گفته می شود که نوعی از آن فوتبال . آن اطلاع داریم مورد تاریخچه قبل از حضرت مسیح علیه السلام بازی می شد . در چین نیز نوعی بازی شبیه به فوتبال در ۲۵۰۰ سال قبل از میلاد مسیح وجود داشت.

عکس های مصریان نیز نوعی بازی شبیه به فوتبال را نشان می دهد ولی در یونان یک بازی به نام . شروع شد اسپیشکیروز به طرز جالبی به فوتبال امروزی شبیه است . فوتبال در سال ۱۸۹۴ از کشور برزیل این ورزش به وسیله ی چارلز میلر برزیلی که اجداد او انگلیسی بودند به مردم برزیل معرفی شد و برزیل برگزار شد . هیچ کس تصور نمی کرد که ۸۰۰ میلیون نفر از در سال ۱۹۷۰ مسابقه ای بین ایتالیا باشند . امروزه اکثر مردم جهان به فوتبال بیشتر از سایر ورزشها می مردم جهان ناظر بر اجرای مسابقه فوتبال مدرن از کشور انگلستان سرچشمه گرفته است

در ابتدا اختلافات عقیده ای بسیاری میان علاقمندان راگبی و فوتبال وجود داشت زیرا راگبی با دست و فوتبال با پا اجرا می شد . این مسئله در سال ۱۸۶۳ زمانی که طرفداران فوتبال شروع به اجرای این ورزش توسط پاها کردند اتفاق افتاد . گروه دیگر انجمن راگبی را تاسیس کردند و بالاخره در سال ۱۸۷۱ این دو رشته ی ورزشی کاملا از یکدیگر جدا شدند .

از آن زمان به بعد هر دو رشته پیشرفت های شایانی نموده و طرفداران فدراسیون بین المللی فوتبال در سال ۱۹۰۴ بنیان . بسیاری پیدا کردند گزاری شد . این فدراسیون وظیفه دارد که به نحوه ی اجرای مسابقات قوانین فوتبال بدون موافقت و تصویب سایر کشور های . نظارت داشته باشد عضو فدراسیون تغییر نمی کند . در سال ۱۹۲۰ بازیکنان فوتبال در شرکت کردند و در سال ۱۹۳۰ اولین جام جهانی مسابقات المپیک بلژیک در کشور اروگوئه برگزار شد

سال بعد هم ژاپنی ها یک ورزشی شبیه به فوتبال داشتند که آن را کماری 600 می نامیدند . البته بازی کماری تدافعی تر از تسوچو چینی بوده (KEMARI) است . حتی قبل از چینی ها یونانی ها ورزشی اختراع کرده بودند که آن را می نامیدند . البته بازی آن با توپی بود که (HARPASTON) هارپاستون که آن هم با توپ بازی (HARPASTIUM) درونش ماسه و یا شن بوده است . می شد و این زمینه ای

فوتبال در دنیا مقابل چشمان مثل جرعه می ماند . در هر جای دنیا این واژه انگلیسی در زبان های بین المللی به سادگی رسوخ کرده . برای این امر دلیل خوبی است چرا که فوتبال مدرن به وسیله انگلیسی ها اختراع شد . ولی وقتی در آمریکا فوتبال گفته می شود . آمریکائیا فوتبال خشونت بار آمریکایی را استنباط می کنند . به هر جهت این لغت باعث اشتباه در درک معنای واقعی آن میان آمریکاییها شده است

در تاریخ ریشه این ورزش بدین گونه بوده است
سربازان چینی در حدود ۲۰۰۰ سال پیش ورزشی می کردند که آن را تسوچو
می نامیدند . تسو یعنی ضربه زدن با پا و چو یعنی توپ یا هر شی گوی (TSUCHU)
مانند

در روز تولد امپراطور در مقابل کاخ امپراطوری دو تیم در زمین مسابقه ای که گلی به
امپراطور و ارتفاع ۹۰ سانتیمتر داشت بازی می کردند که بازیکنان برای سرگرمی
دوستان و مهمانان به بازی می پرداختند . یکی از امپراطوران به حدی این بازی را
دوست داشت که یکی از اعضای شورای قضایی وقتی از بازی انتقاد کرد دستور داد
سرش را از تنش جدا کند

تیم ملی فوتبال ایران

یک تیم فوتبال بین‌المللی است که به نمایندگی از ایران به میدان می‌رود. این تیم زیر نظر فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کند. تیم ایران یکی از قدرتمندترین تیم‌های آسیایی به شمار می‌رود بهترین [۲]. این تیم بنا بر تازه‌ترین رده‌بندی فیفا که در مارس ۲۰۰۸ اعلام شد در رده ۵۱ جهان قرار دارد رتبه ایران در این رده‌بندی ۱۵ بوده‌است

ایران تاکنون سه بار قهرمان جام ملت‌های آسیا در سال‌های ۱۹۶۸، ۱۹۷۲ و ۱۹۷۶ شده‌است و نیز طی سال‌های نخست سال‌های

نخستین بازی رسمی تیم ملی فوتبال ایران به تاریخ ۱ ژانویه سال ۱۹۴۱ میلادی برمی‌گردد در این تاریخ ایران برابر تیم افغانستان به میدان رفت این بازی که خارج از خانه و در کشور افغانستان برگزار شد ۰ - ۰ مساوی به پایان رسید در دو دهه بعد اتفاق خاصی در فوتبال ایران رخ نداد،

اما در دهه ۶۰ و ۷۰ میلادی ایران توانست به عنوان یکی از قدرتمندترین تیم‌های آسیایی جایگاه ثابتی برای خود دست و پا کند

طی آن سال‌ها ایران موفق شد سه بار پیاپی در ۱۹۶۸، ۱۹۷۲ و ۱۹۷۶ به مقام قهرمانی دست یابد ایران هرگز نتوانست بار دیگر به چنین عنوانی دست یابد اما موفق شد چهار بار به مقام سوم این مسابقات برسد

تیم ملی همچنین چهار بار مقام قهرمانی بازی‌های آسیایی را طی سال‌های ۱۹۷۴، ۱۹۹۰، ۱۹۹۸ و ۲۰۰۲ به دست آورده است

دهه هشتاد میلادی

این دهه هشتاد میلادی کشور ایران درگیر انقلاب و جنگی هشت ساله بود. سال‌ها دوران رکود فوتبال در ایران نیز بود. در این دهه ایران نتوانست به جام جهانی صعود کند.

دهه نود میلادی

پس از مدتی رکود فوتبال ایران در دهه نود میلادی از نو متولد شد. اگر چه ایران نتوانست در دو جام جهانی ۹۰ و ۹۴ شرکت کند، با پیدایش پدیده‌های نظیر علی دایی، خداداد عزیزی، کریم باقری و در سال‌های آخر این دهه مهدی مهدوی‌کیا، ایران جانی تازه گرفت. در سال‌های پایانی این دهه ایران موفق شد دومین حضور خود را در جام جهانی تجربه کند.

فرانسه ۱۹۹۸ جام جهانی

جام در میلادی، ایران در شرایطی دشوار برای حضور ۱۹۹۷ نوامبر در (AFC-OFC پلی‌آف) ۱۹۹۸ مقدماتی جام جهانی فوتبال رفت استرالیا به دیدار ۱۹۹۸ جهانی

یابد هر دو بازی با نتیجه تساوی پایان گرفت، اما ایران به لطف قانون گل زده در خانه حریف توانست به جام جهانی راه نتیجه را به نفع عزیزی خداداد و کریم باقری میزبان بود اما دو گل ۲ - ۰ به سود بازی برگشت ایران در مقابل استرالیا تا دقایق پایانی ایران رقم زد

می‌کنند یاد حماسه ملبورن آن بازی با عنوان هواداران فوتبال در ایران از در یک گروه قرار گرفت آمریکا و آلمان، یوگسلاوی در این تورنمنت ایران به همراه

۱ - ۰ نتیجه را واگذار کرد مقابل یوگسلاوی با نتیجه ایران در بازی اول در دروازه‌بان دوم ایران نکیسا که درون دروازه می‌هائیلوویچ نمایش خوبی ارائه کرد و یوگسلاوی تنها از روی ضربه آزاد ایران در این بازی جای داد،

به دست آورد. این بازی آمریکا توانست نخستین پیروزی خود در مسابقات جام جهانی را برابر توانست برتری را از آن خود کند. ایران سود ایران خاتمه یافت ۲ - ۱ به و خصومت دو کشور شرایطی ویژه داشت با نتیجه سیاسی که به دلیل مواضع

به ثمر رساندند مهدوی‌کیا و استیلی گل‌های ایران را

برگزار شد و با مون‌پلیه شد. بازی ایران و آلمان در شهر نامیده گل قرن سر درون دروازه امریکا قرار داد بعدها گلی که استیلی با ضربه ۲ - ۰ به سود آلمان خاتمه یافت نتیجه

۵۸ به ثمر رساندند دقیقه در کلینزمن ۵۰ و در دقیقه بیرهوف گل‌های آلمان را

جام جهانی ۱۹۷۸ آرژانتین

تیم ملی فوتبال ایران در تاریخ ۲۵ نوامبر سال ۱۹۷۷ موفق شد استرالیا را با نتیجه ۱ - ۰ در حضور ۹۰۰۰۰ هوادار در تهران شکست دهد و به جام جهانی ۱۹۷۸ آرژانتین راه یابد. این نخستین حضور ایران در یک جام جهانی بود. ایران بازی نخست خود را در مقابل هلند با نتیجه ۳ - ۰ واگذار کرد، اما در بازی دوم خود برابر اسکاتلند شگفتی آفرید و با گل دانائی فرد به نتیجه تساوی ۱ - ۱ دست یافت

گل اسکاتلند در این بازی نیز از روی اشتباه مدافع ایرانی آندرانیک اسکندریان ثبت شد. بازیکنان ایرانی بازی سوم خود را به رغم نمایش خوبی که ارائه دادند با نتیجه سنگین ۴ - ۱ به پرو واگذار کردند. تنها گل ایران را حسن روشن به ثمر رساند

اولین بار فوتبال توسط انگلیسی های مقیم ایران در تهران و بنادر کشور به راه انداخته شد در سال ۱۹۰۷ {۱۲۸۶} هجری شمسی وزیر مختار انگلیس در ایران به منظور ایجاد حس رقابت در بازیکنان و جنبه رسمی دادن به بازی ها يك جام {کاپ} برای فوتبال تهیه کرد و اولین دوره رسمی رقابت های فوتبال در همان سال انجام شد که البته در بازیهای تیم های انگلیسی هیچ بازیکن ایرانی شرکت نداشت. کریم زندی اولین ایرانی بود که در سالهای ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۵ در آن تیم ها بازی کرد .

طی سال ۱۲۹۹ ه.ش فوتبال به صورتی پراکنده و کاملا ابتدایی در زمین های حاشیه تهران بازی می شد. در سال ۱۳۰۰ انجمن ترقی و ترویج فوتبال در تهران تاسیس شد و برگزاری مسابقات فوتبال را بر عهده گرفت. اولین بار مدرسه آمریکایی البرز فعلی آموزش فوتبال را به دانش آموزان آغاز کرد.

در سال ۱۳۰۸ اولین مسابقه خارجی فوتبال با تیم باد کوبه {شوروی} در تهران برگزار شد سال ۱۳۱۲ را به حق می توان {سال پیشرفت تشکیلات ورزش} در مدارس و فوتبال در ایران دانست. در سال ۱۳۱۳ {انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی} تشکیل شد تا متصدی اداره امور تربیت بدنی و ورزش در خارج از مدارس باشد. تعداد تیم ها در سال ۱۳۱۵ و ۳۶۷ تیم در ۲۹ استان و شهرستان بود که در مقایسه با سال ۱۳۱۴ که ۱۵۲ تیم فوتبال وجود داشت قابل توجه می باشد.

در سال ۱۳۱۶ حسین صدقیانی پس از بازگشت از اروپا به ایران مسئول آموزش و گسترش فوتبال شد. از کارهای صدقیانی تشکیل تیم ملی و اعزام آن به افغانستان بود. سال ۱۳۱۸ را میتوان یکی از نقاط عطف ورزشی بویژه فوتبال در ایران دانست.

ورزشگاه امجدیه در این سال تکمیل شد و به شکلی در آمد که امروز وجود دارد. در ۱۲ اسفند سال ۱۳۲۵ نخستین فدراسیون فوتبال ایران به وجود آمد و سال بعد در ۳۰ دی ماه ۱۳۲۶ این فدراسیون به عضویت فیفا پذیرفته شد.

علی کئی اولین رئیس فوتبال کشور بود که از سال ۱۳۲۳ ریاست کمیته فوتبال ایران را بر عهده امروز شاهد حضور ۲۳ رئیس بوده است. گرفت. پس از او فوتبال و فدراسیون فوتبال تا

با توجه به میزبانی کره و ژاپن و با توجه به حضور میزبانان جام جهانی بدون حضور در دور مقدماتی تنها ۵/۲ سهمیه دیگر برای قاره آسیا برای حضور در جام جهانی باقی ماند تیم‌ها در دور دوم مرحله مقدماتی در دو گروه ۴ تیمی به مصاف یکدیگر رفتند که دو تیم اول مستقیماً به جام جهانی صعود می‌کردند و تیم‌های دوم دو گروه با یکدیگر در دو بازی رفت و برگشت بازی کرده و برنده آن دو دیدار باید با تیم پانزدهم قاره اروپا دو دیدار رفت و برگشت را برگزار می‌کرد تا چهره تیم دیگر صعود کننده مشخص گردد

تیم ایران در دور دوم مرحله مقدماتی جام جهانی ۲۰۰۲ کره و ژاپن در حالی که در بازی آخر می‌توانست با پیروزی برابر بحرین مستقیماً به جام جهانی صعود کند، ۳ بر ۱ مغلوب این تیم شد و نتوانست به طور مستقیم به این بازی‌ها صعود کند و به بازی پلی‌آف رفت در این مرحله ایران به سرمربی‌گری میروسلاو بلاژویچ با تیم دوم گروه دیگر یعنی امارات به مسابقه پرداخت

و ایران این تیم را در تهران در حضور ۵۰۰۰۰ نفر با نتیجه ۱ - ۰ شکست داد. گل ایران را کریم باقری به ثمر رساند

در دور برگشت نیز ایران بازی را با نتیجه ۳ - ۰ برنده شد. این بازی در حضور ۲۰۰۰۰ تماشاگر اماراتی در ورزشگاه آل‌نهیان برگزار شد و گل‌های ایران را علی دایی، کریم باقری و مهرداد میناوند به ایران راهی دور بعد شد تا با تیم اروپایی جمهوری ایرلند مصاف دهد ثمر رساندند

روز ۱۹ آبان سال ۱۳۸۰ ایران در حضور ۳۵۰۰۰ تماشاگر در ورزشگاه دوبلین با نتیجه شکست خورد - ۲

بهترین بازیکن این مسابقه دروازه‌بان تیم ملی فوتبال ایرلند جنوبی شناخته شد او در طول مسابقه توانست دو موقعیت تک به تک را از علی کریمی مهاجم تیم ملی فوتبال ایران بگیرد و ایران را در گلزنی در خانه حریف ناکام گزارد

بازی برگشت روز ۱۷ بهمن همان سال در ورزشگاه آزادی برگزار شد

تیم ایرلند ۲ سال بود در مسابقات رسمی شکست نخورده بود، اما ایران موفق شد این تیم را در حضور ۱۰۰۰۰۰ تماشاگر با نتیجه ۱ بر شکست دهد

گل ایران را یحیی گل محمدی به ثمر رساند

ایران در مجموع دو بازی با نتیجه ۲ - ۱ شکست خورد و نتوانست به جام جهانی صعود کند

تماشاگران با توجه به عدم گلزنی ایران در ۷۰ دقیقه نخست و از دست دادن موقعیت‌های به دست آمده از سوی مهاجمان خصوصاً علی کریمی، از دقیقه ۷۰ به بعد اعتراض خود را با پرتاب اشیاء و دادن شعار بر ضد بازیکنان و سرمربی تیم نشان دادند. پس از این شکست بلاژویچ برکنار و دستیار وی برانکو ایوانکوویچ جایگزین وی شد

تیم ملی فوتبال ایران در ۲۵ مرداد ۱۳۸۵، دیدار با سوریه، ورزشگاه آزادی تهران، صادقی، فکری، شکوری، نیکبخت، عنایتی، نکونام ایستاده از راست مهدوی‌کیا، تیموریان، خطیبی، معدنچی، طالبو نشسته از راست ایران با مربی‌گری برانکو توانست به راحتی به جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان صعود کند و هنوز یک بازی به پایان رقابت‌های مقدماتی مانده بود که ایران به این جام جهانی راه این سومین حضور ایران در جام‌های جهانی بود یافت مقدماتی

در دور نخست ایران با قطر، لائوس و اردن هم‌گروه شد تیم ایران ابتدا ۳ - ۱ قطر را برد، سپس لائوس را ۷ - ۰ شکست داد، آن‌گاه برابر اردن در آزادی با انجام یک بازی پراشتباه ۱ - ۰ شکست خورد در دور برگشت بازی‌ها ایران در بازی نخست اردن را باید شکست می‌داد فدراسیون توانست وحید هاشمیان را راضی کند تا پس از مدت‌ها به تیم ملی بازگردد همین بازیکن در بازی با اردن با پاس گلی که در دقیقه ۸۱ به علی‌رضا واحدی‌نیکبخت داد زمینه‌ساز شکست اردن در خانه شد این بازی با نتیجه ۲ - ۰ به پایان رسید و گل دوم را علی‌دایی در دقیقه ۹۰ ثبت کرد

در بازی بعدی با قطر هاشمیان بار دیگر درخشید و با گل‌زنی در دقایق ۸ و ۸۹ نتیجه پایانی این بازی ۳ - ۲ به سود ایران بود حضوری مؤثر داشت دیگر گل ایران را آرش برهانی در دقیقه ۷۷ درون دروازه قطر جای داد ایران در بازی آخر بار دیگر لائوس را ۷ - ۰ شکست داد و به دور بعدی صعود کرد.

در مرحله بعدی ایران با ژاپن، کره شمالی و بحرین در یک گروه قرار گرفت در دیدار نخست ایران برابر بحرین با نتیجه ۰ - ۰ متوقف شد. بازی دوم بار دیگر با درخشش هاشمیان همراه شد، ایران در این بازی توانست ژاپن را با دو گل این بازیکن شکست دهد. در بازی سوم مقابل کره شمالی نتیجه مشابهی رقم خورد، گل‌های ایران را مهدوی‌کیا در دقیقه ۳۴ و نکونام در دقیقه ۸۰ درون دروازه رقیب جای دادند. بازی برگشت در مقابل کره شمالی با نتیجه ۱ - ۰ و گل دقیقه ۴۵ رحمان رضایی به سود ایران پایان پذیرفت تا به مصاف تیم بحرین برود. ایران در صورت تساوی برابر بحرین هم بدون احتساب بازی پایانی برابر ژاپن به جام جهانی صعود می‌کرد.

تیم ایران توانست این بازی را با گل دقیقه ۴۸ محمد نصرتی در آزادی برنده شود و به جام جهانی راه یابد. ۱ شکست خورد تنها گل ایران را دایی - در بازی آخر این گروه ایران برابر ژاپن ۲ در دقیقه ۷۸ از روی نقطه پنالتی درون دروازه ژاپن جای داد.

مقدماتی

در دور نخست ایران با قطر، لائوس و اردن همگروه شد تیم ایران ابتدا ۳ - ۱ قطر را برد، سپس لائوس را ۷ - ۰ شکست داد، آنگاه برابر اردن در آزادی با انجام یک بازی پراشتباه ۱ - ۰ شکست خورد در دور برگشت بازی‌ها ایران در بازی نخست اردن را باید شکست می‌داد فدراسیون توانست وحید هاشمیان را راضی کند تا پس از مدت‌ها به تیم ملی بازگردد همین بازیکن در بازی با اردن با پاس گلی که در دقیقه ۸۱ به علی‌رضا واحدی‌نیکبخت داد زمینه‌ساز شکست اردن در خانه شد.

این بازی با نتیجه ۲ - ۰ به پایان رسید و گل دوم را علی‌دایی در دقیقه ۹۰ ثبت کرد در بازی بعدی با قطر هاشمیان بار دیگر درخشید و با گل‌زنی در دقایق ۸ و ۸۹ حضوری مؤثر داشت.

نتیجه پایانی این بازی ۳ - ۲ به سود ایران بود دیگر گل ایران را آرش برهانی در دقیقه ۷۷ درون دروازه قطر جای داد ایران در بازی آخر بار دیگر لائوس را ۷ - ۰ شکست داد و به دور بعدی صعود کرد در مرحله بعدی ایران با ژاپن، کره شمالی و بحرین در یک گروه قرار گرفت در دیدار نخست ایران برابر بحرین با نتیجه ۰ - ۰ متوقف شد.

بازی دوم بار دیگر با درخشش هاشمیان همراه شد، ایران در این بازی توانست ژاپن را با دو گل این بازیکن شکست دهد در بازی سوم مقابل کره شمالی نتیجه مشابهی رقم خورد، گل‌های ایران را مهدوی‌کیا در دقیقه ۳۴ و نکونام در دقیقه ۸۰ درون دروازه رقیب جای دادند.

بازی برگشت در مقابل کره شمالی با نتیجه ۱ - ۰ و گل دقیقه ۴۵ رحمان رضایی به سود ایران پایان پذیرفت تا به مصاف تیم بحرین برود.

ایران در صورت تساوی برابر بحرین هم بدون احتساب بازی پایانی برابر ژاپن به جام جهانی صعود می‌کرد تیم ایران توانست این بازی را با گل دقیقه ۴۸ محمد نصرتی در آزادی برنده شود و به جام جهانی راه یابد.

۱ شکست خورد - در بازی آخر این گروه ایران برابر ژاپن ۲ تنها گل ایران را دایی در دقیقه ۷۸ از روی نقطه پنالتی درون دروازه ژاپن جای داد.

دوره پایانی

این رقابت‌ها D ایران در جام جهانی به همراه پرتقال، آنگولا و مکزیک در گروه قرار گرفت.

ایران پیش از ورود به آلمان نتوانست بازی‌های تدارکاتی مناسبی برگزار کند. چنددستگی در میان بازیکنان نیز به ضعف‌های فنی تیم ایران اضافه شد و ایران نتوانست نتایج خوبی در این مسابقات کسب کند. در ورزشگاه نورنبرگ در حضور (۱۱ ژوئن) ایران بازی نخست را ۲۱ خرداد ۴۱۰۰۰ تماشاگر و برابر مکزیک برگزار کرد. ایران در نیمه اول بازی خوبی به نمایش گذاشت. نیمه دوم مکزیک سه تعویض انجام داد، و ایران دیگر نتوانست کاری از پیش ببرد. در پایان ایران با نتیجه ۳ - ۱ بازی را واگذار کرد. تک گل ایران را گل محمدی به ثمر رساند.

پس از این بازی به شدت از حضور علی دایی در تیم انتقاد شد این بازیکن در بازی بعد بر روی نیمکت نشست
دایی بعدها گفت برخی بازیکنان به وی پاس نمی‌دادند

در بازی دوم برابر پرتغال نیز ایران در نیمه نخست خوب ظاهر شد، اما در نیمه دوم باز هم نمایش ضعیفی ارائه داد و در پایان با نتیجه ۲ - ۰ این و در بازی با پرتغال در فرانکفورت روز ۲۷ خرداد بازی را نیز باخت حضور ۴۸۰۰۰ تماشاگر برگزار شد.

بازی سوم ایران روز ۳۱ خرداد در لایپزیک در حضور ۳۸۰۰۰ تماشاگر مقابل آنگولا انجام شد.

در این بازی نیز ایران مقابل حریفی که نخستین حضور خود را در جام جهانی تجربه می‌کرد با نتیجه ۱ - ۱ متوقف شد.

تنها گل ایران را سهراب بختیاری زاده به ثمر رساند. با این تساوی ایران تنها یک امتیاز کسب کرد و از راهیابی به دور بعد بازماند

نمایش ضعیف ایران انتقادات مردم و مطبوعات را به دنبال داشت

استفاده از علی دایی که در آن زمان ۳۶ ساله بود، عدم استفاده از برخی

بازیکنان، ضعف مهاجمان که هیچ گلی به ثمر نرساندند، ضعف جسمانی

بازیکنان، فقدان انسجام تیمی و حاشیه‌های فراوان اطراف تیم ملی برخی از

این انتقادات بود.

جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی

ایران برای حضور در جام جهانی ۲۰۱۰ در مسابقات مقدماتی قاره آسیا شرکت کرده است
این تیم به همراه کویت، سوریه و امارات متحده عربی در گروه ۵ این رقابت‌ها قرار گرفت و با ۱۲ امتیاز به دور بعدی مسابقات صعود کرد

ایرانیها هر سه بازی دور رفت را با مساوی به پایان رساندند، اما هر سه بازی دور برگشت را با پیروزی خاتمه بخشیدند
ایران در بازی نخست خود برابر بحرین برابر تیم سوریه با نتیجه ۰ - ۰ متوقف شد
این بازی در استادیوم آزادی برگزار شد

پس از آن ایران به مصاف کویت رفت که این بازی نیز در کویت با نتیجه ۲ - ۲ به پایان رسید
گل‌های ایران را علی‌رضا نیکبخت واحدی در دقیقه ۲ و سید جلال حسینی در دقیقه ۵ به ثمر رساند
اما در ادامه نتوانست برتری خود را حفظ کند و با دریافت دو گل در دقایق ۳۸ و ۸۲ که به دلیل اشتباه در خط دفاعی درون دروازه ایران جای گرفت

دو امتیاز حساس این بازی را از دست داد
ایران در سومین بازی خود در این گروه روز ۱۷ خرداد سال ۱۳۸۷ در آزادی به دیدار امارات متحده عربی رفت و در این بازی توانست نتیجه ۰-۰ را کسب کند و در
بازی برگشت در شهر ابوظبی در ورزشگاه العین توانست این تیم را با یک گل در دقیقه ۹ ببرد
تیم ایران در تاریخ ۲۵ خرداد به مصاف تیم فوتبال سوریه در ورزشگاه العباسیون دمشق رفت و با پیروزی مقتدرانه ۲-۰ توانست صعود خود را به مرحله ی بعدی

مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۰ آفریقای جنوبی صد در صد کند
در این بازی غلامرضا رضایی در دقیقه ۶۴ و محسن خلیلی در دقیقه ۹۰+۵ گل زدند. محسن خلیلی در این بازی اولین گل ملی خود را به ثمر رساند

تیم ایران با پیروزی ۲-۰ مقابل تیم فوتبال کویت با ۱۲ امتیاز به مرحله ی بعدی این رقابت ها راه یافت. گل های این بازی را جواد نکونام در دقیقه ی ۱۷ که اولین گل او در

رقابت های جام جهانی ۲۰۱۰ بود و غلامرضا رضایی در دقیقه ی ۹۰+۲ به ثمر رسیدند

تیم فوتبال کویت با داشتن ۴ امتیاز در آخر جدول قرار گرفت و به مرحله ی بعدی جام جهانی راه نیافت

ایران در پایان این مرحله با ۱۲ امتیاز در رده اول این گروه قرار گرفت و به همراه امارات به مرحله ی بعدی مسابقات مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۰ صعود کرده است ایران در مرحله دوم رقابت ها در یک گروه پنج تیمی که شامل تیم های امارات ، کره ی شمالی و جنوبی و همچنین عربستان است قرار دارد

دو تیم اول این گروه به طور مستقیم و تیم سوم پس از برد در برابر تیم سوم گروه دیگر و بعد از آن در برابر نماینده اقیانوسیه به جام جهانی صعود خواهند کرد.

ایران در بازی اول در ریاض ۱-۱ با تیم عربستان مساوی کرد تک گل ایران را جواد نکونام به ثمر رساند

در بازی دوم ایران موفق شد ۲-۱ با گل‌های مهدوی کیا و نکونام کره شمالی را با شکست از تهران بدرقه کرد

در بازی سوم ایران که باید امارات را شکست می داد در یک بازی پر اشتباه در ورزشگاه آل مکتوم ۱-۱ مقابل این تیم مساوی کرد

تنها گل ایران را کریم باقری به ثمر رساند. در این مسابقه سید مهدی رحمتی دروازه بان ایران بهترین بازیکن میدان شناخته شد

ایران هم اکنون با ۵ امتیاز در رده ی دوم جدول گروهی قرار دارد. ایران در بازی بعدی در ورزشگاه آزادی به مصاف تیم کره جنوبی ۷ امتیازی خواهد رفت

تاریخچه فوتبال جهان:

بازی با توپ تاریخچه ای چند هزار ساله دارد و گرچه به درستی معلوم نیست که نخستین بار ورزش فوتبال در کدامین نقطه از کره زمین متداول شده و چه کسانی آن را ابداع کرده اند اما مدارک تاریخی ثابت می کند که لگد زدن به توپ یا چیزهای مدور و گرد در گوشه و کنار گیتی به شکل‌های مختلف رواج داشته است .

چین :

نزدیک به دو هزار سال پیش یکی از امپراطورهای چینی به نام امپراطور هوانگ تین که به تقویت جسم و روح سربازان خود بسیار علاقمند بود بازی جالب و سرگرم کننده ای را ابداع کرد و نظامیان را واداشت که در اوقات فراغت به آن بپردازند . این بازی تسو- کوه نامیده شد و ترتیب آن چنین بود که دو گروه بدون استفاده از دست و فقط با ضربه های پا توپ را می بردند تا از زمین حریف عبور دهند. تسو در زبان چینی به معنی لگد زدن و کوه به معنی توپ است تو پی که برای بازی تسو- کوه بکار می رفت از هشت قطعه چرم به هم دوخته تشکیل می شد که درون آن را با پر مرغ یا پشم می انباشتند.

ژاپن:

در اواخر قرن ششم میلادی بازی تسو- کوه از چین به ژاپن راه یافت اما شکلی دیگر به خود گرفت. ژاپنی ها فوتبال خود را گو ماری نام نهادند و آن را با آداب و تشریفات با شکوه در معبد ها برگزار کردند و رنگی مذهبی- عبادی به گو ماری بخشیدند.

بیش از هر مسابقه گو ماری کاهن بزرگ توپ را به دست می گرفت و دعا های مخصوصی بر آن می خواند. آنگاه توپ به زیر پای باز یکنان دو گروه می افتد و بازی مدتها ادامه می یافت.

در اسپارت هم توپ بازی با پا رواج داشت که به شکلی بسیار خشن اجرا می شد و قوانین و مجازات های سختی نیز بر آن حاکم بود فوتبال و ایکتینگها نوعی توپ چرمی پر از کاه و گاه با جمجمه حیوانات صورت می گرفت. در نزد اقوام متمدن از تک بازی با اجسام کروی شکل و لگد زدن به گوی متداول بوده است

رم و یونان باستان:

انواع توپ بازی با پا در یونان و رم باستان به اجرا در می آمد. تصور بر این است که رمیها بازی با توپ را از یونانیها یاد گرفته باشند. اما قیصر آگوستوس امپراطور رم فوتبال را در سرباز خانه ها ممنوع اعلام کرد. چرا که معتقد بود این بازی برای سربازان و جنگاوران رمی بسیار ملایم و سبک است. فوتبال یونانیها اسپیکرو نامیده می شد و در آن دو تیم در دو طرف یک زمین بزرگ صف آرایی می کردند و با شروع بازی هر تیم می کوشید توپ را از یاران حریف عبور دهد و به آن سر میدان برساند.

در میان رومیان بعدها نوعی توپ بازی با پا متداول شد. به نام هارپاستوم به معنی (من میگیرم) بازی هارپاستوم بسیار خشن هیجان انگیز بود به همین جهت سربازان و جنگجویان بیشتر به آن می پرداختند تا قدرت بدنی خود را افزایش دهند. توپ بازی دیگری که رمیها داشتند با تویی از جنس چرم نرم اجرا می شد. این توپ فولیس نام داشت.

از روی هار پاستوم یونانیها نوعی بازی دسته جمعی پدید آوردند که اسفروناتیا خوانده می شد. انگلستان:

وقتی امپراطور رم کلاودیوس اول در سال ۴۳ میلادی انگلستان را فتح کرد سربازان رمی بازی هار پاستوم را در انگلستان رواج دادند.

اهالی دربی انگلستان ادعا می کنند که در سال ۲۱۷ میلادی توانسته اند یک دسته از سربازان رمی را شکست دهند از آن به بعد به افتخار فراری دادن دشمن هر سال در همان روز جشن با شکوهی می گرفتند و در این روز به بازی فوتبال می پرداختند.

بازی فوتبال رفته رفته چنان در قلب جوانان انگلیسی جای گرفت که هر چه زمان می گذشت گروه بیشتری مایل به بازی و تماشای آن می شدند و به این ترتیب چنان گسترش در این کشور یافت که انگلستان تبدیل به مهد فوتبال شد.

قرون وسطی:

توپ بازی با پا در قرون وسطی در مناطق مختلف اروپا رواج داشت که چون قوانین یکسان و معینی برای آن موجود نبود به شکلی پر هیاهو و بسیار خشونت آمیز همراه با مشت و لگد و پشت پا زدن انجام می شد. به همین دلیل حکمرانان محلی و پادشاهان تصمیم گرفتند مانع از اجرای آن در شهرها و روستاها شوند. در فرانسه در قرن چهاردهم میلادی بازی فوتبال چندین بار از سوی پادشاهان کشور ممنوع اعلام شد.

پادشاهان انگلستان در قرنهای ۱۴ و ۱۵ فوتبال را به عنوان اینکه کاری ناشایست و زیانبار استیک عمل شیطانی دانستند و اعلامیه های در ممنوعیت آن انتشار دادند. ممنوعیت فوتبال در انگلستان همچنان در اواخر قرن ۱۸ ادامه داشت اما این قبیل سختگیرها هرگز نتوانست عملاً مانع از توپ بازی با پا شود و فوتبال به شکلهای گوناگون در گوشه و کنار اروپا به ویژه در انگلستان گسترش می یافت و حتی در مدرسه ها و دانشگاهها اجرا می شد.

در سال ۱۸۶۳ دانشگاه کمبریج انگلستان بازی فوتبال را رسماً پذیرفت و قوانین خاصی برای آن به وجود آورد که به مقررات کمبریج معروف شد. این قوانین را تیمهای آزاد هم پذیرفتند و در بازیهای خود اجرا کردند.

آغاز تحول:

در تاریخ ۲۶ اکتبر سال ۱۸۶۳ نمایندگان هفت باشگاه و دسته آزاد در لندن جمع شدند و فدراسین فوتبال انگلستان را تاسیس کردند. از این پس با مسابقات منظمی که در میان تیمها برگزار می شد شمار طرفداران فوتبال نیز در انگلستان رو به فزونی می نهاد و از طرف دیگر انگلیسها به هر نقطه از جهان که قدم می نهادند بازی فوتبال را معرفی و منتشر می کردند. در اواخر قرن نوزدهم فوتبال به قدری توسعه یافته بود که در بسیاری از کشورهای اروپای و برخی از کشورهای آمریکای لاتین مسابقات فوتبال به صورتی منظم جریان داشت. در سال ۱۹۰۴ فدراسیون بین المللی فوتبال {فیفا} با مشارکت هفت کشور فرانسه هلند بلژیک سوئیس اسپانیا دانمارک و سوئد تاسیس شد. انگلستان در ابتدا از پیوستن به این هفت کشور خوداری کرد اما سر انجام در سال ۱۹۴۶ به آنها پیوست.

در سال ۱۹۰۸ همزمان با برگزاری چهارمین دوره بازیهای المپیک فوتبال در برنامه المپیادها قرار گرفت و از سال ۱۹۳۰ مسابقات جام جهانی فوتبال راه اندازی شد. در حال حاضر ۱۶۵ کشور جهان عضو فیفا هستند و فوتبال بی تردید ورزش اول دنیا محسوب می شود چرا که فوتبال ترکیب کاملی است از فن مهارت قدرت و کوشش جمعی یک تیم.

کشورهای صاحب فوتبال جهان عبارتند از: برزیل انگلستان آلمان آرژانتین ایتالیا فرانسه هلند اسپانیا بلژیک و اروگوئه. از میان بهترین بازیکنان تاریخ فوتبال نیز می توان به این اسامی اشاره کرد: په له {برزیل} اوزه بیو {پرتغال} کرایف {هلند} یاشین {شوروی} بکن بائر {آلمان} مارادونا {آرژانتین} و پلاتینی {فرانسه} پیدایش فوتبال در ایران ورزش و بازیهای نوین مانند فوتبال که بازیهای اروپایی خوانده می شود در بیست سال پایانی قرن سیزدهم هجری شمسی حدود سالهای {۱۲۸۰-۱۳۰۰} توسط اروپایها بویژه انگلستان در ایران رواج یافتند. اصطلاح فوتبال را دانشجویان اعزامی به اروپا وارد زبان فارسی کردند.

ورزشگاه امجدیه در این سال تکمیل شد و به شکلی در آمد که امروز وجود دارد. در ۱۲ اسفند سال ۱۳۲۵ نخستین فدراسیون فوتبال ایران به وجود آمد و سال بعد در ۳۰ دی ماه ۱۳۲۶ این فدراسیون به عضویت فیفا پذیرفته شد.

تیم ملی ایران از ابتدا تا سال ۱۳۲۶:

دوره اول: ۱۳۱۴-۱۳۰۵

اولین تیم ملی فوتبال ایران در سال ۱۳۰۵ به سرپرستی میر مهدی ورزشنده برای سفر به باد کوبه {شوروی} تشکیل شد و برای انجام چند مسابقه به آذر بایجان شوروی سفر کرد. از بازیکنان این تیم که در حقیقت ستارگان فوتبال ایران در سالهای ۱۳۰۵ تا ۱۳۱۴ بودند می توان از خان سردار پل هراند شکوه رضا کلانتری حسین سردار احمد سردار حسین صدقیانی علی امیر اصلانی {معروف به گیوه ای} حسن مفتاح و رضا هدایتی نام برد.

دوره دوم: ۱۳۲۰-۱۳۱۴

دوره دوم تشکیل تیم ملی فوتبال از سال ۱۳۱۴ با اشغال نظامی ایران توسط ارتشهای متفقین پایان یافت. در این دوره تیم ملی ایران دومین سفر خارجی خود را به افغانستان انجام داد. این تیم به سرپرستی حسین صدقیانی از بازیکنان باشگاههای معروف تهران همچون طوفان تدین نیک نام و تهران تشکیل شد. مهمترین این بازیکنان عبارت بودند از: مصطفی بهار مست اکبر حیدری عبدالله کوهستانی احمد خطیبی محمد بلور فروشان گلبو ناصر انشا حسن گوشه جعفر اخوان گیلانشاه و عباس فرزندگان.

اولین بار فوتبال توسط انگلیسیها مقیم ایران در تهران و ملوانان خارجی در بنادر کشور به راه انداخته شد در سال ۱۹۰۷ {۱۲۸۶} هجری شمسی وزیر مختار انگلیس در ایران به منظور ایجاد حس رقابت در بازیکنانو جنبه رسمی دادن به بازیها يك جام {کاپ} برای فوتبال تهیه کرد و اولین دوره رسمی مسابقه فوتبال در همان سال انجام شد. در بازیهای تیمهای انگلیسی هیچ ایرانی شرکت نداشت.

کریم زندی اولین ایرانی بود که در سالهای ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۵ در آن تیمها بازی کرد. طی سال ۱۲۹۹ ه.ش فوتبال به صورتی پراکنده و کاملاً ابتدایی در زمین های حاشیه تهران بازی می شد. در سال ۱۳۰۰ انجمن ترقی و ترویج فوتبال در تهران تاسیس شد و برگزاری مسابقات فوتبال را بر عهده گرفت. اولین بار مدرسه آمریکایی البرز فعلی آموزش فوتبال را به دانش آموزان آغاز کرد.

در سال ۱۳۰۸ اولین مسابقه خارجی فوتبال با تیم باد کوبه {شوروی} در تهران برگزار شد که در آن شکست خورد. سال ۱۳۱۲ را به حق می توان {سال پیشرفت تشکیلات ورزش} در مدارس و فوتبال در ایران دانست. در سال ۱۳۱۳ {انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی} تشکیل شد تا متصدی اداره امور تربیت بدنی و ورزش در خارج از مدارس باشد.

تعداد تیمها در سال ۱۳۱۵ و ۳۶۷ تیم در ۲۹ استان و شهرستان بود که در مقایسه با سال ۱۳۱۴ که ۱۵۲ تیم فوتبال وجود داشت قابل توجه می باشد.

در سال ۱۳۱۶ حسین صدقیانی پس از بازگشت از اروپا به ایران مسئول آموزشو گسترش فوتبال شد از کارهای صدقیانی تشکیل تیم ملی و اعزام آن به افغانستان بود. سال ۱۳۱۸ را میتوان یکی از نقاط عطف ورزشی بویژه فوتبال در ایران دانست.

از سال ۱۳۲۱ مقارن با اشغال ایران فوتبال شکل تازه‌ای به خود گرفت. در این دوره تیم ملی ایران در مسابقه‌ای با تیم ارتش انگلستان که از بازیکنان ملی پوش به نامهای (منین، میگر، بیک) استفاده میکرد در امجدیه مسابقه داد که جهت تماشای آن برای اولین بار بطور رسمی بلیط فروخته شده .

بازیکنان تیم ایران در این دوره که توسط حسین صدقیانی سرپرستی می شدند عبارتند از : مین باشیان، حاجیان، عباس غریب، عزیز فرزندگان، ملک شاهی، عباس تنیده گرو... که سرپرستی تیم ملی ایران را در سه دوره گذشته بعهده داشت درباره تیم ملی ایران در دوره سوم گفته است: به عقده من در این دوران تیم ملی ایران از نظر بنیه و قدرت در تاریخ فوتبال ایران بینظیر بود

در سالهای ۱۳۲۷ تا مسابقات فوتبال جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه (۱۳۷۷) فوتبال ایران فراز و نشیب بسیاری را پشت سر گذاشته است مسابقات سراسری {لیگ} در این دوران آغاز شد و از دهه ۱۳۵۰ با عنوان جام تخت جمشید با نظم و انسجام تداوم یافت. با آغاز جام ملتهای آسیا تیم ملی فوتبال ایران در این مسابقه شرکت کرد و در سالهای ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۵ در اوج فوتبال آسیا قرار و دوران طلایی خود را آغاز کرد. تیم ایران در مسابقات مقدماتی جام جهانی ۱۹۷۸ شرکت کرد و برای اولین بار به این دوره از مسابقات راه یافت.

با پیروزی انقلاب اسلامی فوتبال ایران حدود یک دهه در اثر مشکلات ناشی از جنگ دچار رکود نسبی شد اما با پایان جنگ و آغاز عصر سازندگی فوتبال ایران بار دیگر سیر صعودی خود را آغاز کرد و توانست در جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه شایسته ترین نماینده قاره آسیا باشد

«Jhvdo]igjn» تاریخچه ی تیم فوتبال استقلال

باشگاه استقلال تهران در سال ۱۳۲۴ با نام «دوچرخه سواران» بنیانگذاری شد پس از ثبت باشگاه به نام پرویز خسروانی و علی عبدالهی نوروژی نام باشگاه با تصویب هیئت مدیره در تاریخ ۱ اسفند ۱۳۲۸ به تاج تغییر یافت پس از وقوع انقلاب اسلامی باشگاه استقلال نام نهاده شد این باشگاه هم‌اکنون در لیگ برتر ایران بازی می‌کند و با دو قهرمانی در جام باشگاه‌های آسیا (۱۹۷۰ و ۱۹۹۰-۹۱) و دو نایب قهرمانی (۱۹۹۱-۹۲ و ۱۹۹۸-۹۹) پرافتخارترین باشگاه فوتبال ایران در رقابت‌های آسیایی است استقلال همچنین با هفت قهرمانی در بالاترین دسته فوتبال ایران (لیگ منطقه ای یک بار جام تخت جمشید یک بار لیگ قدس یک بار جام آزادگان ۲ بار و لیگ برتر ۲ بار) دومین تیم پرافتخار در لیگ ایران و با ۵ قهرمانی و ۳ نایب قهرمانی پرافتخارترین تیم در جام حذفی ایران است

رقیب سنتی این باشگاه، پرسپولیس تهران است این دو باشگاه بر طرفدارترین و پرافتخارترین تیم‌های فوتبال ایران و برگزارکننده شهر آورد تهران هستند فدراسیون بین‌المللی تاریخ و آمار فوتبال این باشگاه را پس از الهلال عربستان و یوکوهاما مارینوس ژاپن سومین باشگاه برتر فوتبال آسیا در قرن ۲۰ اعلام کرده است همچنین این فدراسیون، باشگاه فوتبال استقلال را با ۵۹۳ امتیاز در رتبه ۲۸۰ باشگاه جهان در طی ۱۰ سال گذشته قرار داد که بر این اساس بعد از باشگاه سپاهان اصفهان که در رده ۲۳۷ جهان قرار دارد تیم استقلال تهران دومین باشگاه فوتبال برتر ایرانی در طی ۱۰ سال اخیر می‌باشد رنگ لباس استقلال از آغاز آبی بوده است و رنگ آبی یکی از نمادهای این باشگاه به شمار می‌رود و از این رو آبی پوشان یکی از لقب‌های باشگاه است

تاریخچه ی پرسپولیس

پرسپولیس باشگاهی است که در سال ۱۳۴۲ بدست علی عبده بنا شد و در آن رشته‌های بولینگ، والیبال و بسکتبال فعال بود. عبده از آمریکا به ایران آمده بود و در جامعه ورزشی آمریکا در رشته بوکس صاحب عنوان قهرمانی شده بود عبده مدت‌ها اندیشه ایجاد تیم فوتبال پرسپولیس را با خود داشت و تیم فوتبالی را نیز ایجاد کرده بود که تیمی ضعیف در رده دوم باشگاههای کشور محسوب و از اعضای محبوب و ماندگار از آن محمود خوردبین را می‌توان نام بردمی‌شد

پس از انحلال شاهین با درایت امیر مسعود برومند و رایزنی‌های مرحوم دهداری، چند تن از بازیکنان قبلی شاهین در ترکیب تیم دسته دومی پرسپولیس قرار گرفته و ترتیب یک مسابقه با تیم جم آبادان (که در آن زمان تیم صاحب نامی بود) را دادند و پس از آن تمامی اعضای شاهین به پرسپولیس پیوستند و محبوبیت شاهین بلند پرواز را پرسپولیس بهار خود را در آغازین روزهای سال ۱۳۴۷ با مربیگری دهداری (کاپیتان پیشین) به پرسپولیس هدیه نمودند (شاهین) و سرپرستی دکتر برومند آغاز کرد.

مطابق مقررات این تیم می‌بایست کار خود را در فوتبال از دسته سوم و یا حداکثر از دسته دوم باشگاه‌ها شروع کند اما انحلال چند تیم در این زمان باعث گردید تا به جای مسابقات لیگ یکسری مسابقات رده بندی در سطح باشگاههای پایتخت برگزار شود در آن زمان مسابقات ۴۴ تیم به رقابت پرداخت که ۴ تیم پرسپولیس، تاج، عقاب و پاس سرگروه گردیدند.

از آن پس پرسپولیس رسماً وارد مسابقات باشگاهی ایران گردید این تیم در سال ۱۳۴۷ قدرت نمایی کرد و تمام رقیبان را پشت سر گذاشت و به عنوان قهرمان باشگاههای تهران جهت شرکت در مسابقات آسیایی تایلند عازم بانکوک گردید

تازه تاسیس (در سال ۱۳۴۸ کارخانه ایران ناسیونال با مدیریت خیامی (از طرفداران تیم شاهین گردیده بود و تیم فوتبال ضعیفی هم داشت ، (علی پروین هم از جمله بازیکنان این تیم بود) در این زمان (۱۳۴۸) فکر تبلیغ محصول این شرکت (پیکان) با استفاده از محبوبیت تیم شاهین، خیامی را بر آن داشت تا مذاکراتی با چند تن از شاهینیهای سابق انجام داده و آنان را به تیم پیکان دعوت نماید با رفتن آنها افراد باقی مانده نیز راهی جز پیوستن به ایشان ندیدند لذا تمامی بازیکنان شاهین (به جز عزیز اصلی ، دروازه بان شاهین) به پیکان مهاجرت کردند و در این سال عنوان قهرمانی باشگاههای ایران را از آن پیکان نمودند و در همین سال پیکان به جای تیم ملی در تورنمنت جام دوستی نیز شرکت کرده و در بین ۵ تیم مقام نخست را از آن خود کرد

لازم به ذکر است که در این زمان پیکان در برابر پرسپولیس با تک گل علی پروین و نیجه یک بر صفر پرسپولیس را شکست داد

در سال ۱۳۵۰ نخستین لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران با نام تخت جمشید شکل گرفت و پرسپولیس هم تلاش نمود خود را با استانداردهای حرفه‌ای تطبیق دهد اما بدلیل فقدان زیرساختهای فوتبال حرفه‌ای در کشور این ایده بصورت کامل به فرجام نرسید و باشگاه پرسپولیس علاوه بر این نقص بزرگ بتدریج از مکتب فوتبال شاهین هم فاصله گرفت و رابطه خود را با سازندگی و تغذیه از بازیکنان جوان در آموزش و پرورش کم رنگ کرد و در مسیر استفاده کاذب از دسترنج دیگران و آوردن ستاره‌ها از تیم‌های دیگر قرار گرفت و هر روز محتاج‌تر از روز قبل شد و علیرغم برخورداری از طرفداران بیشمار از یک باشگاه به یک تیم تقریباً محلی نزول کرد از جنبه فرهنگی هم با آرمانهای اولیه خود که از شاهین به آن منتقل شده بود دور شد بگونه‌ای که این دو قضیه بزرگ همچنان گریبانگیر این نام بزرگ است

پرسپولیس در غیاب شاهینیا با تصاحب ۱۲ امتیاز در رده یازدهم قرار گرفت حضور در پیکان بیشتر از یک سال به طول نیانجامید و مجدداً بازیکنان در سال ۱۳۴۹ به خانه خود برگشتند و قهرمانی اولین دور لیگ تخت جمشید در سال ۱۳۵۰ را از آن خود کردند پرسپولیس در ۵ دوره برگزاری لیگ تخت جمشید، با کسب دو قهرمانی (لیگ اول و دوم) و سه نایب قهرمانی، به عنوان پرافتخارترین باشگاه کشور شناخته شد

با وقوع انقلاب اسلامی، این تیم دچار بحران نفرات گردید و بازیکنانش بکلی عوض شدند و تعداد بسیار اندکی از بازیکنان قدیمی باقی ماندند. لیکن برگزاری مسابقات جام شهید اسبندی در سال ۱۳۵۸ و دیگر مسابقات، باعث گردید تا بازیکنان مستعد و جوان کشور نگذارند این باشگاه بلند آوازه از رونق بیفتد

باشگاه پرسپولیس در سال ۱۳۶۵ تحت پوشش بنیاد مستضعفان و جانبازان قرار گرفت که نام آن به آزادی تغییر یافت لیکن پس از مدت زمان اندکی بنیاد از اداره این باشگاه خودداری کرد و در این زمان با توجه به موقعیت این باشگاه، سازمان تربیت بدنی، خود اداره آن را عهده دار گردید و نامش را نیز به پیروزی تغییر دادند که تا کنون نیز با همین نام در میادین ورزشی حضور می‌یابد

باشگاه پیروزی از سال ۱۳۷۰ با آغاز مجدد لیگ فوتبال ایران تحت عنوان لیگ آزادگان دور جدیدی از فعالیتهای خود را آغاز نمودند و پیوسته علیرغم تغییرات گسترده و متعدد در مدیریت باشگاه توانست موقعیت خود را به عنوان یکی از سه باشگاه برتر کشور و کسب مقامهای نخست، دوم و یا سوم حفظ کند

این باشگاه در سال ۱۳۸۰ با آغاز لیگ حرفه‌ای فوتبال ایران به عنوان اولین قهرمان لیگ برتر شناخته شد. نکته جالب در مورد باشگاه پرسپولیس این است که اکثر بازیکنان بزرگ ایران از سال ۱۹۹۴ تا سال ۲۰۰۶ یابازیکن این تیم بودند و یا توسط این تیم به فوتبال آسیا معرفی شدند این بازیکنان بزرگ عبارتند از (۱) علی دایی (پس از مصدومیت شدید او در بازی مقابل بحرین با تلاش خود و یاری باشگاه پرسپولیس او که او از مصدومیت خلاص شد و با بازیهای درخشان خود در لیگ ۱۳۷۵ باعث قهرمانی پرسپولیس شد و از طریق پرسپولیس به فوتبال خارج روانه شد) (۲) احمد رضا عابدزاده (کمتر کسی فکر می کرد که پس از مصدومیتی که در بازی با تایوان برای او پیش آمد باز بتواند بازیکند ولی پرسپولیس با به عضو در آوردن این بازیکن از دست رفته و صرف مخارج زیاد برای معالجه او و تلاش و زحمات خود عابدزاده وی را به مستطیل سبز بازگرداند تا این بار عابدزاده سهم بزرگی در حماسه ملیورن برای ایران داشته باشد) (۳) خداداد عزیزی (در سال ۱۳۷۵ به عنوان یار کمکی به همراه پرسپولیس در مسابقات جام باشگاههای آسیا شرکت کرد و بازیهای درخشانی برای پرسپولیس انجام داد و باعث صعود پرسپولیس به مرحله نیمه نهائی شد او که در مرحله اول جام ملتهای مهدی مهدویکیا (۵) علی (۴) (۱۹۹۶ در ترکیب تیم ملی نبود این بار در مرحله دوم با تیم ملی به دبی رفت یکی از موفق ترین مدیران پرسپولیس امیر عابدینی بوده که بازیکنان فوق در زمان کریمی (۶) کریم باقری مدیریت وی به پرسپولیس آمده اند

لازم به ذکر است طبق لیستی که از سوی کنفدراسیون فوتبال آسیا ارائه شده پرسپولیس به عنوان پرطرفدارترین تیم آسیا انتخاب شده است دالیان چین و الهلال عربستان هم در مکانهای بعدی قرار گرفته اند

استقلال یکی از محبوبترین و پرافتخارترین تیمهای آسیایی است که در سال ۱۳۲۴ توسط عده ای دوچرخه سوار با نام تاج تاسیس شد. از

آن به بعد تاج بعنوان یکی از قطبهای قدرتمند فوتبال نه تنها در ایران بلکه در آسیا مطرح شد

استقلال یکی از محبوبترین و پرافتخارترین تیمهای آسیایی است که در سال ۱۳۲۴ توسط عده ای دوچرخه سوار با نام تاج تاسیس شد. از آن به بعد تاج بعنوان یکی از قطبهای قدرتمند فوتبال نه تنها در ایران بلکه در آسیا مطرح شد. استقلال تا کنون ۷ دوره در لیگ قهرمانان آسیا حضور پیدا کرده و در تمام ۷ دوره توانسته یکی از عناوین اول تا سوم آسیا را از آن خود کند. در سال ۱۳۴۹ استقلال به اولین قهرمانی خود در آسیا با شکست ماکابی رژیم صهیونیستی دست پیدا کرد. دومین قهرمانی آبیهای پایتخت نیز با شکست الهلال عربستان در سال ۱۳۷۰ به وقوع پیوست.

اولین اعضای این باشگاه در بدو تأسیس عبارت بودند از: جانان پور، خاکزاد، گیتی، گریش، کلانی، مهدیون، حسینی، میرزائی و خشایار. رفته رفته دوچرخه سواران در سایر رشته های ورزشی نیز از قبیل والیبال، بسکتبال، پینگ پونگ، وزنه برداری، کشتی، شنا، فوتبال، و .... تصمیم به فعالیت گرفت.

در این زمان تیم فوتبال « تور » که توسط مرحوم علی دانائی فرد تشکیل شده بود، توانست در یک رقابت، تیم قدرتمند کارگران آبادان را شکست دهد.

بنابر این مورد توجه ویژه باشگاه دوچرخه سواران قرار گرفت. مسئولان وقت این باشگاه با مؤسس تیم تور به توافق رسیدند تا از آن پس این تیم با نام تیم فوتبال دوچرخه سواران در مسابقات شرکت نماید. پس از یک سازمان دهی نسبی در باشگاه، « پرویز عموقلی، گرائیلی، دانایی فرد و سیدآقاجلالی » به عنوان هیئت مدیره انتخاب شدند. بنابر این تیم فوتبال دوچرخه سواران در سال ۱۳۲۵ اولین حضور رسمی خود را در مسابقات باشگاهی با کسب دو عنوان نایب قهرمانی مسابقات باشگاه های تهران و نایب قهرمانی جام حذفی تهران با موفقیت به پایان رسانید و سال ۱۳۲۶ نخستین سال صدرنشینی این تیم با قهرمانی در مسابقات جام حذفی تهران بود. اولین دیدار رسمی باشگاه دوچرخه سواران در پانزدهم اسفندماه ۱۳۲۸ در مقابل تیم شاهین با حضور ۲۰۰۰ تماشاگر در ورزشگاه امجدیه « شهید شیروودی فعلی » برگزار گردید که طی آن اولین گل تاریخ فوتبال این تیم توسط بیوک جدی کار از نقطه کرنر به درون دروازه شاهین ارسال شد و این تیم با نتیجه یک بر صفر مقابل شاهین نخستین پیروزی خود را جشن گرفت. این باشگاه در سال ۱۳۲۸ نام خود را تغییر داده و عنوان « تاج » را برگزید و در همین سال مقام قهرمانی باشگاه های تهران را نیز کسب کرد.

با پیروزی انقلاب، تیم تاج به « استقلال » تغییر نام داد و همچنان پر قدرت و درخشان در میدان های سبز مسابقات ظاهر گردید و در سال ۱۳۷۰ بار دیگر عنوان قهرمانی خود را در جام باشگاه های آسیا تکرار نمود.

از آن به بعد « تیم فوتبال تاج » به دلیل حضور تعدادی از نظامیان در ترکیب آن بیش از پیش مورد توجه قرار گرفت. و از آنجا که مرحوم علی دانایی فرد، پایه گزار فوتبال این باشگاه، به رده های پایه ای توجه ویژه ای داشتند، تیم تاج بر آن شد تا اقدام به تأسیس شعبه هایی در سراسر کشور نماید و تیم های « تورج » « افسر »، « دیهیم »، « کورش » و « اتم » را در رده های سنی پائین بنابر تصمیم اتخاذ شده تأسیس نمود. رفته رفته این باشگاه به عنوان یکی از مطرح ترین تیمهای فوتبال کشور بدل گشت و بازیکنانی از قبیل « بیوک جدی کار، پرویز کوزه کنانی، برادران بیاتی، عارف قلی زاده، و... » از این تیم ظهور کرده و به اوج شهرت در فوتبال دست یافتند. باشگاه تاج به عنوان میزبان نهایی سومین دوره جام باشگاه های آسیا در سال ۱۳۴۹، رقیبان حرفه ای خود را به تهران دعوت کرد و در پایان با غلبه بر نماینده اسرائیل، قهرمانی این دوره از جام را در خانه جشن گرفت که برخی از بازیکنان این دوره عبارت بودند از: « طالبی، کارو حق وردیان، ناصر حجازی، اکبر کارگر جم، غلامحسین مظلومی، مهدی حاج محمد، علیرضا حاج قاسم، منصور پورحیدری، نصرالله عبداللهی و ....

اولین سفر خارجی باشگاه تاج به افغانستان بود که ثمره آن پیروزی ۳ بر ۲ تیم تاج شد. دهه ۴۰ زمان شکوفایی باشگاه تاج بود. این تیم

با تیم هی خارجی چون: راپیدوین اتریش، تورپیدوی موسکو، اسپارتا پراگ چک، دوسلدورف آلمان، کریستان پرو و تیم های دیگری از

کشورهای برزیل، سوئیس، ترکیه، سوئد و آذربایجان بازی های دوستانه برگزار کرد که موجب شهرت بیشتر این باشگاه شد. در این دهه ،

باشگاه تاج با به خدمت گرفتن رایکوف یوگوسلاو تحولی شگرف در فوتبال استقلال و حتی ایران به وجود آورد. نسل ماندگار فوتبال ایران

به خصوص استقلال، در این دهه شکل گرفت. افرادی چون ناصر حجازی، منصور پورحیدری، نصر ا.. عبدالهی، پرویز قلیچ خانی، علی

جباری، فرامرز ظلی، جلال طالبی، جواد قراب، غلامحسین مظلومی، عزت جانملکی، ایرج دانائی فرد، منصور رشیدی، حسن روشن و ... از

جمله آنان بودند.

اولین قهرمانی در آسیا

در فروردین سال ۱۳۴۹ و در باشگاه لبریز از تماشاگر امجدیه (شهید شیرودی)، تیم های تاج از ایران هاپوئل رژیم صهیونیستی فینالجام

باشگاههای آسیا را برگزار کردند. در این دیدار تیم تاج تا دقیقه ۸۳ یک بر صفر عقب بود که در این دقیقه غلام وفا خواه که به مرد جامها

معروف بود، گل تساوی را وارد دروازه حریف کرد و کار به وقت اضافه کشید که تیم تاج با گل مسعود معینی مدافع پیش تاخته خود در

وقت اضافه قهرمان آسیا شد. ترکیب تیم تاج که قهرمان آن دوره شد عبارت بود از : ناصر حجازی، علی جباری، مهدی لواسانی، جواد ا..

وردی، کارو حق وردیان، مسعود معینی، غلامحسین مظلومی، عزت جانملکی، جواد قراب، اکبر کارگر جم، علیرضا حاج قاسم، نصر

ا... عبداللهی، مهدی حاج محمد، عباس مزدهی، منصور پورحیدری و مسعود مزدهی یاران کمکی این تیم: غلام وفا خواه از عقاب و محمود

خوردبین از پرسپولیس بودند. سرمربی تیم رایکوف از یوگسلاوی بود.

مربیان استقلال از آغاز تا کنون

مرحوم علی دانائی فرد، محمود بیاتی، مرحوم رسول مدد نوعی، محمد رنجبر، حشمت مهاجر هنی، پرویز ابو طالب، مجتبی کرد نوری، کمائی، مرحوم جاهد، مصطفی شرکا، حسن حبیبی، حسن عضدی، رضوی، اصغر شرفی، کامبیز جمالی، محمد صلاحی، منصور پور حیدری، غلامحسین مظلومی، بیژن ذوالفقار نسب، ناصر حجازی، رضانعلچگر، عبداللهی، بهتاش

فریبا، اصغر حاجیلو، پرویز مظلومی، حمید ملک احمدی، منصور رشیدی، جواد

زرینچه و امیر قلعه نویی و پرویز مظلومی مربیانی بودند که که از بدو تاسیس تا کنون به عنوان سرمربی رهبری تیم را بر عهده داشتند. «با پیروزی انقلاب، تیم تاج به «استقلال» تغییر نام داد و همچنان پر قدرت و درخشان در میدان های سبز مسابقات ظاهر گردید و در سال ۱۳۷۰ بار دیگر عنوان قهرمانی خود را در جام باشگاه های آسیا تکرار نمود. افتخار آفرینان این دوره نیز افرادی چون:»
شاهرخ بیانی، شاهین بیانی، مجید نامجو مطلق، عبدالعلی چنگیز، مهدی فنونی زاده، امیر قلعه نوعی، عباس سرخاب، حمید بابازاده و... بودند. «اکنون تیم استقلال به عنوان یکی از پرافتخارترین باشگاههای آسیا و ایران شناخته میشود.

تیم ملی ایران

سائمان